

אויצרות

גליון שבועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

מה נשמע?

■ שהחינוך וקיימנו והגיענו לזמן הזה

לראשונה מאז שנת תקפ"א, בה הדפיס מוהרנ"ת את הספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן על שני חלקיו בדפוס שהקים בביתו ובפיקוחו האישי – מכון "מכבי בוקר" שמח לבשר על הוצאה חדשה של אותה הדפסה ראשונה של מוהרנ"ת.

לצורך כך נרכש במזמון רב אחד העותקים האיכותיים ששרדו מאותה מהדורה. הספר נסרק דף אחר דף באיכות גבוהה, והושקע עמל רב על מנת לשוות לספר מראה קרוב ככל האפשר להדפסה המקורית, הן בנייר איכות, דמוי הנייר שמוהרנ"ת השתמש בו להדפסה; הן בכריכה, דמוי עתיק, תוך השקעת מיטב הטכנולוגיה המתקדמת. זקני אנ"ש שראו את הספר, הביעו התפעלות מהחן שבשילוב המיוחד, בבחינת קנקן חדש מלא ישן. הספר יוגש א"ה לציבור הרחב לרגל הילולת מוהרנ"ת (עשרה בטבת) על ידי מכון "לב הנחל" להדפסת והפצת ספרי רבינו הקדוש מברסלב.

ירושלים: ת.ד. 5920; בני ברק: כולל ברסלב, רחוב אלשיך 5, וכן בכל ריכוזי ברסלב ברחבי הארץ.
הפצה ראשית: נחמן - טלפון: 02-5712385, 052-7653662

הנחה לבתי כנסת ולכמויות גדולות.

ניתן להנציח שמות בספרים שייצאו לאור בקרוב, לעילוי נשמה, להצלחה ולרפואה.

הישיבה שישם לומדים "אמונה"

אחד ואחד האמונה הקדושה בשלימות" (ליקוטי הלכות, הפקר ונכסי הגר, ד, לב).

זה גם מה שלמד יעקב אבינו בשיבתם של ישם ועבר במשך 14 שנה – כיצד לעבוד את ה' בתמימות. "וזה בחינת ויעקב איש תם יושב אהלים, שהיה יושב אהלים בתוך הישיבות הקדושות של ישם ועבר, ללמוד שם דרכי התמימות באמת; להיות איש תם" (ליקוטי הלכות, ניוקין ה, יא).

גם כיום קיימת ישיבה כזאת. "כי באמת נמצא בכל דור ישיבה של תלמידים עם רבי אמתי, שעוסקים בבית המדרש שלהם בחידושי תורה אמתיים שיכולים לקרב להשם יתברך כל הנפשות הרחוקות מאד" (משיבת נפש, לא).

שם בישיבה המיוחדת, מתייגעים ומעיינים "איך להינצל

מכל רע של הבלי עולם הזה; איך להציל נפשו מני שחת, שזה עיקר הלימוד הקדוש של הישיבה הקדושה, שהוא תמימות ופשיטות. אבל יש בזה התמימות נסתרות ועמקות עצום. ועל כן צריכין להתאבק הרבה בעפר רגלי בני הישיבה, לקבל עמקות עצתם האמתית, לזכות ללמוד וללמוד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי התורה" (ליקוטי הלכות, ניוקין ה, כד).

"כל הישיבה של יעקב אבינו, שלמד בישיבה עם בניו ותלמידיו, הכל היה בלימוד של האמונה הקדושה. כי המצוות עדיין לא ניתנו"

מטרם ירדו יעקב ובניו למצרים מיהר יעקב, "ואת יהודה שלח לפניו אל יוסף להורות לפניו גושנה", ופירש רש"י: "לתקן לו בית תלמוד שמשם תצא הוראה". שהרי במטרם יורדים להודוך ולהצטרף בכור הניסיון של טומאת מצרים, חייבים לפתוח ישיבה.

כ"עיקר האמונה נמשך על ידי תיקון הישיבות הקדושות שעוסקים בהם בתורה לשמה, ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים – היפך הישיבות הרעות שעושים עתה פריצי בני עמנו, הרוצים מה שרוצים חס ושלום, כמפורסם

דעותיהם הרעות ומעשייהם הרעים בכל ישראל. המקום ירחם על שארית הפליטה" (ליקוטי הלכות, ניוקין ה, כו).

ובכן, ישיבה חייבים. השאלה היא רק: מהי בדיוק ההגדרה

של "ישיבה"? האם כל מקום שיש בו היכל לימודים, חדר אוכל וחדרי פנימייה, נקרא ישיבה? האם כל מקום שבו לומדים סוגיא תלמודית ומסכמים אותה, נחשבת ישיבה? ובכלל, מה התפקיד של הישיבה?

בליקוטי מוהר"ן מצאנו הגדרה על תפקידה של "ישיבה": הגדרה שונה מהמקובל. וכך נאמר שם: ישיבה היא מקום שבו מחזיר הרב אמונה בתלמידיו; הוא מלמד אותם כיצד להאמין בה' ולעבדו בתמימות. "ועל כן נקרא לימוד הרב עם התלמידים 'ישיבה', על שם קיבוץ חלקי האמונה, שהוא בחינת 'ארץ נושבת', בחינת 'שכן ארץ ורעה אמונה' – היפך 'ארץ לא זרועה', שהיא בחינת פגם אמונה" (ליקוטי מוהר"ן ח"ב, ה).

זה אם כן תפקידו של ראש הישיבה, להאיר בלב תלמידיו את אור האמונה. "כי הרב הוא משגיח על חלקי האמונה של כל אחד ואחד לקבצם ולהעלותם, בבחינת 'עניי בנאמני ארץ לשבת עמדי'. 'לשבת עמדי' – בחינת ישיבה". זהו ראש ישיבה וזהו ישיבה.

וישיבתו של יעקב אבינו תוכיח. שהרי "כל הישיבה של יעקב אבינו שלמד בישיבה עם בניו ותלמידיו, הכל היה בלימוד של האמונה הקדושה. כי המצוות עדיין לא ניתנו, ועיקר לימודם היה בעניין האמונה הקדושה, לבטל העבודה וזה הכפירות, ולהמשיך ולנטוע ולקבוע בלב כל

ישיבה כזאת יש לחפש; "ומי שרוצה לחוס על חייו, צריך לילך על דיו ועל רגליו לבקש ישיבה אמיתית כזאת, שיוכל לזכות על ידה לאמונה שלימה ולקיום התורה, לבל יאבד בתוך התהומות תחתיות שנפל לשם, כאשר הוא יודע בנפשו" (שם, יא).

אין לישיבה זו כתובת מדויקת, כי סניפיה רבים ונפתחים ללא הרף. תלמידיה נמצאים בכל קצווי תבל, כשמעליהם נמצא ראש ישיבה אחד גדול. "הצדיק האמת הוא הראש ישיבה, ראש הבית המדרש הקדוש" (משיבת נפש, שם).

ושערי ישיבתו פתוחים לא רק בפני עילויים מופלגים, אלא גם בפני הרחוקים ביותר. שכן גם אותם שיגעו בהם מנוול זה; "שנפלו לעמק הבכא בעומק הגיהנום ובשואל תחתיות על ידי מעשייהם הרעים, והעיקר על ידי ריבוי זוהמת המחשבות רעות שלהם" – גם הם 'משכחו לבית המדרש' של הצדיק. "כי מבית המדרש הזה יוצא מעיין קדוש וטהור מזה, שיכול לטהר כל הנפשות הירודות מאד, על ידי העצות עמוקות וקדושות הנובעים ממנו, ולהעלותם מעמק הבכא ולהשיבם להשם יתברך" (שם).

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	ד	כט.	נא	תקנה תקנו	כט
א	ה	כט:	נב	תקנו תקנה	ל
ב	ו	ל.	נג	תקנש תקל	לא
ג	ז	ל:	נד	תקלא תקלב	לב
ד	ח	לא.	נה	תקלג תקלד	לג
ה	ט	לא:	נו	תקלה תקלו	לד
ו	י	לב.	נז	תקלו תקלה	לה

י"ל ע"י "אוצרות ברסלב" ת.ד. 50617 בית שמש

טל במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066
לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000
בארה"ב: 718-8552121
באנגליה: 203-6085819
מוקד הישונות: 1800-81-81-81

הפצה למנויים ובתי כנסת: 057-3100646
הנצחה, תרומות ופרסום: 02-9993338

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

י"ר הוועדה הרוחנית: הרב שמעון טייכנר
עורך: נתן אנשין natananshin@gmail.com
מפיק: נוחעם א. ברזעקי

פירוני העלון: הר"ר נחמן בנשעיה ה"ו, הר"ר נפתלי ברגר ה"ו, הר"ר מרדכי גוטליב ה"ו, הר"ר יצחק גרינולד ה"ו, הר"ר שלמה מרדכי הלוי כנס ה"ו, הר"ר משה ליכטער ה"ו, הר"ר נפתלי שטיצר ה"ו, בחסות חברת "נקודות"

אף במצב רוחני ירוד הננו עם סגולה

אף טעות היא זו. שכן יהדותנו היא סגולה, וגם כש"הללו עובדי עבודה זרה והללו עובדי עבודה זרה" – היהודי הוא יהודי, והגוי הוא גוי! זוהי סגולה ואי אפשר להבין אותה.

הנביא יחזקאל (כ. לב) מזהיר את ישראל לאמר: "והעולה על רוחכם היו לא תהיה, אשר אתם אומרים נהיה כגויים, כמשפחות הארצות". כשהכוונה היא – מסביר מוהרנ"ת – "המחשבה שאתם חושבים, בעת אשר אינכם מצליחים בעבודת ה', שאתם דומים לגויים. היו לא תהיה!"

"ועל כן, כל אחד מישראל, אפילו אם נפל למקום שנפל, עד שכמעט אינו יודע להבחין בין קדושת ישראל לזוהמת העכו"ם – מחמת עוצם ריבוי קלקוליו חס ושלום – אף על פי כן, צריך להזקק בעצמו בנקודת יהדותו שיש לו מצד התולדה, שהוא מורע ישראל. אף על פי שכמעט אינו מרגיש בעצמו קדושת ישראל מעוצם קלקוליו – אף על פי כן, צריך להאמין בזה מאד, כי הנקודה הקדושה הכללית הזאת הוא סוד גדול אשר באמת אי אפשר להשיגו" (משיבת נפש, יא).

הן על כך אנו מברכים בכל יום – ולא משנה איזה יום הוא; מוצלח או לא – ברכת התורה, ובה אנו מודים ומברכים לה: על "אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו". זאת כדי להחדיר בנו את התודעה שמדובר כאן בסגולה בלתי מובנת.

אף על פי כן הקדוש ברוך הוא לקח אותנו לעם קדוש. נמצא, שזה הדבר כמו סגולה, שהוא למעלה מהטבע, למעלה משכל אנושי" (ליקוטי מוהר"ן, שם).

גם ההתקרבות שלנו לרבינו אינה מובנת כלל, ואף היא נשארת בגדר סגולה. כי "אי אפשר להבין מפני מה זכו אלו להתקרב להצדיק האמת יותר משאר אנשים. כי כל זה הוא בחינת סגולה שאי אפשר להבין כלל. אבל באמת, צדיק ה' בכל דרכיו ולא עוותה בו, ובוודאי גלגל ה' יתברך בהעלם גדול עם כל אחד שיזכה להתקרב אל האמת; וכפי ההתעוררות של כל אחד כן הולך אותו ה' יתברך לרחק או לקרב, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה 'בדרך שאדם רוצה לילך, מוליכין אותו'. רק שאי אפשר להבין זאת עכשיו בשום שכל. ועל כן נקראין ישראל עם סגולה" (ליקוטי הלכות, ברכת הריח ד, טז).

מה שנוגע לנו כל זה למעשה, הוא בעיקר: ההתחזקות!

אנו רגילים למדוד תמיד את מידת התקרבותנו לה' ואת מידת אהבתו אלינו – לפי שכלנו האנושי; לפי השיגים וההצלחות הרוחניות. ולכן, בזמן שההצלחה הרוחנית אינה מאירה לנו פנים, ואין אנו מבינים אז מה ההבדל בינינו לבין גוי מחסידי אומות העולם, אנו מאבדים את השמחה והחיבור בינינו לבין ה'.

"אנחנו נקראים 'עם סגולה' (דברים ז), כמו סגולה שעושים לרפואה; אף על פי שאין הטבע מחייב שיחיה זה לרפואה, אף על פי כן הדבר הזה מסוגל לרפואה, וזה למעלה מהטבע, שאין השכל האנושי מבין זה – כמו כן אנחנו לקח אותנו השם יתברך לעם סגולתו, אף על פי שאין השכל האנושי מבין את כל זה".

(ליקוטי מוהר"ן ח"א, כא)

דורנו משופע ב"סגולות", כשאת רובן ניתן לקיים על ידי תרומה פשוטה לאחת מקרנות הצדקה...

הסגולות תפסו מעולם מקום נכבד ביהדות; סגולה לפרנסה, סגולה לזרעא חייא וקיימא, סגולה לשמירה, סגולה לחן, וכן הלאה. גם בספר המידות מופיעות סגולות רבות לצרכים מגוונים.

אך כל נשכח, שהסגולה הגדולה ביותר היא: אנחנו בעצמנו! שכן אנו נקראים 'עם סגולה'. וכשם שסגולה – בשונה מתרופה – פירושה דבר שאינו מובן כיצד הוא פועל, כך אנו עם סגולה ואי אפשר להבין בשכל האנושי מה המיוחד בנו שבעבורו בחר בנו ה'.

כבר בעת קריעת ים סוף תמהו על כך המלאכים ולא הבינו את ההבדל בין המצרים ליהודים. "שקטרג מידת הדין: 'הללו עובדי עבודה זרה והללו עובדי עבודה זרה',

רבי יצחק משערוויץ - תלמיד מוהרנ"ת

לייבלי ראובנים שהיה מאנשי מוהרנ"ת, ודפק לו בחלון שייצא החוצה, והוריד לו ר' יצחק מחשבון הקמח שלו שק עם קמח לבית ר' לייבצ'י, שיחתן למוהרנ"ת, ובבוקר נשא את השק קמח הנ"ל לבית מוהרנ"ת. והרי יצחק הנ"ל הספיק אותו ואת ביתו עם קמח בכל צרכו".

רבי יצחק היה עובד ה' מופלג בהצנע לכת וחסיד נסתר במעשיו. חתנו, רבי נחמן מטשערין, שהתגורר בביתו אחרי נישואיו, סיפר כי חתנו היה קם בחצות הלילה והומק-יוצא אל מחוץ לעיר להתבודד עם קונו. זוגתו, שלא ירדה לסוף דעתו, היתה נועלת את הבית. בשובו מן היער, היה חתנו הרב מטשערין, שישב ולמד בבית באותן שעות, פותח לו לאט ובדומיה את הדלת – ורבי יצחק היה מכיר לו טובה על כך.

"בהעיתים שקודם המחלוקת, היו הרבה אנשים בכית המדרש החדש [בברסלב] שהיו מספיקים את מוהרנ"ת בפרנסתו, מחמת האהבה הגדולה שאהבו אותו מאד, יען שהירבה לעורר את לבנם לעבודת השם יתברך ולכוונת הלב בעת התפילה, עד אשר ממש בקעו את הרקיע בתפילות בציבור אנשים בכל יום ויום ערב ובוקר. לולא המחלוקת והרדיפות הנ"ל, כבר היינו זוכים להיגאל על ידי זה..."

"וברוב רדיפתם את מוהרנ"ת ואת אנשיו הרבה הרבה, לשבר ולהרוס אותם ואת פרנסתם עד קצה האחרון – כירק חמשה אנשים בברסלב עמדו בניסיון ונשארו בעבודתם את השם יתברך כמקדם, אבל רובם ככולם מהקיבוץ שבברסלב – לא היה ביכולת להחזירם לעבודתם; וגם אחרי שעזר השם יתברך למוהרנ"ת והניח לו מכל אויביו מסביב על ידי פקודתם.

"ובתוקף מצוקת מוהרנ"ת ז"ל בפרנסתו אז על ידי הרב הנ"ל, אף על פי כן סיבב השם יתברך שנמצא איש אחד, ר' יצחק מכפר שערוויץ, שנתקרב לפני כמה שנים למוהרנ"ת ולשאר אנשי רבינו ז"ל, על ידי האיש משה חניקעס הנ"ל בעצמו..."

נולד לאביו רבי אברהם מוויניצה הנקרא ר' אברימל סאניס, שהיה "איש כשר ונכבד ולמדן" (ע"פ צוואת חתנו הרב מטשערין).

רבי יצחק התגורר בכפר שערוויץ שליד ברסלב, שם עבד לפרנסתו בטחנת הקמח של שאר-בשרו הגביר משה חניקס. כך גלגלה ההשגחה העליונה את התקרבותו לדרך רבינו. ומעשה שהיה, כך היה:

משה חניקס, שזכה להיות מקורב לרבינו בימי מגוריו בברסלב, היה עד לכמה מופתים גלויים שעשה רבינו, ותקופה ניכרת היה נוהג לספר בהתרגשות לכל מכריו את אשר חזה בעיניו. פעם אחת, כשהתאכסן רבי יצחק בביתו, סיפר לו משה כדרכו בהתפעמות על מופתיו ורוח קדשו של רבינו, וכתוצאה מכך התקרב רבי יצחק למוהרנ"ת ולדרך רבינו.

כידוע, היה רבינו מתפלל שישכחו את המופתים שלו (שיחות הר"ן קפז). ואכן, ברבות הימים, פג רשם המופתים הגלויים מלבו של משה חניקס, ובעת סערת המחלוקת על מוהרנ"ת וחסידיו בברסלב, הוא נהפך למתנגד להם. אך לא כן קרובו רבי יצחק, וזה ונשאר חסיד נאמן.

בעת ההיא יצא כרוז, לפיו, מצוה לקפח את פרנסת חסידי ברסלב. בעקבות זאת נותר מוהרנ"ת מחוסר פרנסה. באותה שעה נחלץ רבי יצחק משערוויץ במסירות גדולה למענו. את הדברים מתאר רבי אברהם בן רבי נחמן בקונטרס "מי התלאות":

נקודה

המתחזקים – כילדים; מתחנכים בדברים קטנים.

(עפ"י ליקוטי הלכות, כלאי בהמה ד, ה)

התעוור מרוב עיון בליקוטי מוהר"ן

אך מה שקרה בהמשך השיחה, לא צפה אף אחד; היתה זו שעת הכושר ורבי דב חשף את הסיבה שגרמה לאותו עיוורון לפני שנים: היה זה כשביקר פעם בבית רבי נתן מטירהוביזעה, הבחין בארון הספרים שלו בספר 'סיפורי מעשיות' ועיין במעשייה הראשונה; ולפי שהיה בקי בספרי הארז"ל על בוריים, יצא מגדרו וקרא בהתפעלות: "במעשייה זו כלולים ארבעים דפים מהספר 'עין חיים'! מאז דבק בכל נפשו ברבינו הקדוש ובספריו.

במיוחד השקיע כוחות בלימוד הספר ליקוטי מוהר"ן, שלדבריו לא מצא ספר חריף בעולם כמוהו. הוא למד בו בתחילה על פי תורת הקבלה, וכשסיימו הרגיש כי עדיין חסר לו הפירוש האמיתי. חזר ולמד אותו בפירוש מעמיק יותר – ושוב הרגיש כי עדיין לא הגיע לעומקו. למד בו שוב, כשהפעם הוא מצליח לצלול בו ביתר עמקות וחריפות. וכך למד את הספר בארבעה פירושים שהאחד עמוק מחברו; ואילו בפעם החמישית כלל את כל ארבעת הפירושים במקשה אחת – – –

כתוצאה מהתעמקות זו, ניזוק מוחו באופן כזה שהשפיע על כח הראיה. זו היתה הסיבה שמחמתה התעוור למשך שבע שנים, עד שבחסדי שמים, באופן פתאומי חזרה אליו הראיה.

עבור רבי שמואל הורביץ שהיה אז בשיא התקרבותו, היו הדברים כמים קרים על נפש עייפה. ההצקות מצד חבריו לספסל הלימודים פסקו כמעט לגמרי. זאת ועוד, מאז גילה רבי דב כי תלמידו רבי שמואל התקרב לברסלב, הקדיש עבורו שעות רבות של שיחות על גדולת רבינו, ספריו הקדושים ותלמידיו. כמו כן השאיל לו ספרי ברסלב שונים שהיו ברשותו, והם היו אבני היסוד בהתקרבותו של רבי שמואל לחסידות ברסלב.

בחורים, ממובחי העיר צפת, ומלמדם תורה ודעת. בין הבחורים נמצא צעיר מיוחס, בן לאחד מרבינו העיר ומי שמואחר יותר נודע כהסיד רבי שמואל הורביץ מגדולי חסידי ברסלב. באותם ימים התקרב לחסידות ברסלב ונאלץ לעבור מסכת של התנכלויות והפרעות מצד חבריו לספסל הלימודים. אחד החברים חש שעליו לשתף את רבם רבי דב ולספר לו כי תלמידו נפל לזרעות "הכת הברסלבית רחמנא ליצלן"...

כאשר שמע הבחור שמואל כי חברו "הלשין" עליו לרבו, התרעם עליו מאד, הוא חשש מאד מתגובתו של הרבי הנערץ. אבל התגובה היתה כל כך מפתיעה עד שהשאירה את כל הבחורים בהלם:

רבי דב אך שמע את הדברים, קם מלוא קומתו, התלהב מאד ופניו התחילו לוהטות באש קודש, גם בתנועתו ניכרו אותות התרגשות מיוחדים, וכך, כשכל כולו מתלהט, פלט מפיו כמה מילים שאמרו הכל:

"איזו זכיה, איזו זכיה!"

הוא שב למקומו והתחיל לדבר בניחותא, שיבב ופיאר את חסידות ברסלב בביטויים נשגבים, ואת חסידי ברסלב כינה "ראים ושלמים צדיקים ממש", כשהוא מדגיש להכליל גם את אלו מתוכם שאינם מבינים כל כך את ספרי רבינו לעומקם.

לבם של יהודי צפת נחמץ לראות את צערו של רבי דב, הלא הוא רבי דב מוורשה, הצדיק והגאון, הבקי המופלג בכל חלקי התורה ובמיוחד בספרי הארז"ל; עיניו הטוהרות, המשוטטות בשקדנות יתירה בספרי הקודש – כבו לפתע פתאום!

אותו גאון נערץ, רבם של רבני צפת ומגדולי מרביצי התורה שבעיר, שהתחיל את דרכו עוד בפולין כמורה הוראה בבית דינו של ה"אגלי-טל" מסוכטשוב וכמלמד בבית מדרשו של החידושי הרי"ם מגור, נאלץ מעתה ללמוד רק בעל-פה, או בעזרתם של אחרים שהקריאו לפניו מתוך הספרים – – –

לא היה שום הסבר טבעי לעיוורון הפתאומי, הרופאים נלאו למצוא פתרון לתעלומה. רבי דב עצמו מילא פיו מים, אמנם היה ניכר בו שהוא יודע גם יודע מה היא הסיבה לעיוורון שתקף אותו, אולם כפי שאיש לא ידע מהי הסיבה, כך לא ידעו גם מדוע הוא אינו מספר מה קרה לו ואיזה ארוע גרם לעינוי שיפסקו לראות.

עברו כשבע שנים, והעיר צפת צהלה ושמחה; עינוי של רבי דב שבו לראות!!! הכל שמחו בשמחתו, אבל באותה מידה התעלומה התעצמה שבעתיים, וכשם שלא הבינו מדוע התעוור רבי דב, כך לא הבינו כיצד חזר אליו מאור עינוי.

שנים רבות עברו מאז, רבי דב יושב עם קבוצת

גניזות

מחקרים היסטוריים בחסידות

שאלה:

מה ההבדלים בין התורות השונות בליקוטי מוהר"ן?

תשובת הר"ר נחמיה ב"ר אברהם חשין:

תורות רבינו בליקוטי מוהר"ן נחלקות לחמשה: "לשון רבינו", "לשון מוהרנ"ת", "לשון החברים", תורות קצרות, תורות מלפני ארץ ישראל.

"לשון רבינו" – תורות שרבינו כתב בעצמו או שנתן להעתיקם מכתב ידו או שחזר עליהן מילה במילה לפני אחד מאנשיו שישב והעתיקם.

בתורות אלה לא גרע ולא הוסיף מוהרנ"ת אפילו אות אחת, ורק כשהיה הכרח גדול לכתוב איזה פירוש, הציגו בסוגריים.

לשון מוהרנ"ת – תורות שנכתבו מפי רבינו, כאשר רבינו יושב ומשמיע אותן באידיש, ומוהרנ"ת כותב את הדברים בלשון הקודש. אחר כך היה מעביר מוהרנ"ת את הכתבים לעינוי של רבינו כדי שייבדוק אם נכתבו בהתאם לכונתו. לפעמים היה רבינו משמיע לפני מוהרנ"ת קצת דברים בלשון הקודש וקצת דברים באידיש.

"לשון החברים" – תורות שנכתבו שלא בפני רבינו. אלה הם המאמרים שנאמרו בטרם התקרב מוהרנ"ת לרבינו. תורות אלה, לשונן אינו סדור כל צרכו, ומסתמא גם הן היו למראה עיני רבינו. בכל אופן, תוכן כוונת רבינו מובן גם בהן, והם ככל התורות של רבינו, נפלאות ונוראות.

את התורות הללו כתב בעיקר החסיד המעמיק רבי אברהם מפטרבורג, אך לא היו כלי מבטא כמוהרנ"ת.

תורות קצרות – חלק מהן נכתבו שלא בפני רבינו, אבל גם הן הועברו לעינוי של רבינו.

תורות מלפני ארץ ישראל – רק מיעוט קטן מהן נדפסו. את הסיבה כותב מוהרנ"ת בהקדמה לליקוטי מוהר"ן: "כי גבהו שמים מארץ, כן גבהו דרכי תורתו שגילה לאחר ארץ-ישראל, מדרכי תורתו שגילה מקודם, כאשר שמענו מפיו הקדוש בפירוש כמה פעמים. וכל הספר הזה, רובו ככולו הוא מהתורה שגילה לאחר שהיה בארץ-ישראל; ולא נמצא בו מהתורות של קודם ארץ-ישראל, כי אם מעט מעזר, שנים או שלשה עלין לדוגמא."

לחידודא

חידה מס' 162

על מה כתב רבינו שהוא "תועלת גדול מאד מאד"?

הפתרון לחידה מספר 161

על מה כתב מוהרנ"ת שבלי זה אי אפשר להיות איש ישראלי באמת?
- על עקשנות גדולה בעבודת ה'
(ליקוטי הלכות, ברהמ"ז ד, יב)

זכה בהגרלה לחידה מס' 160

שלמה אלעזר שיינברגר, רח' הלל, בית שמש
בסך 50 ש"ח זכות קניה בחנות ספרים 'ברסלב'
רחוב מאה שערים 110 ירושלים

הבלבולים - תנאי לעבודת ה'

הרב ישראל מאיר ברנר

אחר שמחת הברית של רבנו, נכנסו האחים הקדושים רבי ברוך מזמבויז' ובעל ה"דגל מחנה אפרים" אל אחותם היולדת אם רבנו, וברכו אותה שתזכה לגדלו בנחת. בתוך הדברים אמרו לה כי תהיה התנגדות גדולה לרבנינו, משום שבלעדיה הנשמה הגדולה הזאת לא תוכל להתקיים בעולם.

וכך כותב רבינו בליקוטי מוהר"ן ח"א, רכח: "דע, שכשהקב"ה מסתכל בנשמה שתוכל להחזיר בני אדם בתשובה ולעשות גרים, אזי הוא יתברך בעצמו כביכול מבקש ורואה שיהיה מחלוקת עליו".

זו הסיבה שגם על יעקב אבינו אמרו: "ביקש יעקב לישב בשלוה, קפץ עליו רוגזו של יוסף". שכן יעקב היה מגייר גרים, כמו אברהם ויצחק, ואי אפשר לעסוק בכך מתוך שלוה, כפי שרבינו כותב בהמשך לדבריו הנ"ל: "כי אין מקבלין גרים לימות המשיח ולא בימי שלמה, משום שולחן מלכים", כי אז אינו מתגייירין מאהבה, רק מחמת שרואין גדולת ישראל".

לכן, כל הסיפור של יוסף, שאחיו שנאו אותו ומכרו אותו לעבד, עד הסוף הטוב שעליו אנו קוראים בפרשה זו, שהיה למשנה למלך במצרים - הכל היה משום שיעקב עסק בקירוב אנשים אל תחת כנפי השכינה.

כך גם כל הצדיקים הגדולים, שעיקר ירידתם לעולם הוא לשם קירוב בני אדם לאביהם שבשמים - עוברים רדיפות ובלבולים רבים.

ולא רק הצדיקים אלא גם כל אדם שרוצה להתקרב לצדיקים ולשוב אל ה', עובר דברים כאלה, כמו שכותב מוהר"ן בליקוטי הלכות (ברכת הודאה ו, לב): "וכן הוא בכל אדם, שאלו הרוצים לשוב אל ה' ע"י הצדיק, בהכרח שיהיה עליהם גם כן כמה מיני מחלוקת ויסורים והתגרות וכו' בכל פעם. כי אי אפשר להתקרב באמת לה' יתברך כי אם על ידי זה, כמבואר בדבריו הרבה בזה; ועל כן על כל אחד ואחד מישראל הרוצה לשוב לה' יתברך נאמר 'ביקש יעקב לישב בשלוה קפץ עליו וכו'".

ולא עוד אלא שכל עובד ה' שרוצה לעלות למדרגה גבוהה יותר, קופצים עליו מניעות ובלבולים.

לכן יש לזכור תמיד שאי אפשר להתקרב לה' מתוך שלוה ונחת, אלא רק מתוך בלבולים רבים. וכשמתחזקים מתוך כך ומחזיקים מעמד על אף הבלבולים, מגלים בכך שאכן מתכוונים באמת, ואזי זוכים להגיע לתכלית הנרצה.

(מסודר מתוך שיחורו של הרב ישראל מאיר ברנר שליט"א ניתן להאזין לשיעור המלא במסגרת השטעט של 'אוצרות ברסלב' 9950000-02. ענפים 1, 6, 8.)

להתפלל לנסים כדי שתחזוק אמונתנו

אנחנו מוקפים בנסים, נסים גלויים יותר וגלויים פחות, נסים גדולים ונסים קטנים, נסים חד פעמיים ונסים קבועים. עבודתנו היא להתבונן בנסים הללו, להבין מהם את גדולת ה'; להכיר את הנהגתו בעולם ולהרגיש את אהבתו והשגחתו הפרטית עלינו.

אמנם אין לנו בדרך כלל נסים שיש בהם שינוי הטבע כפי שהיו בעציאת מצרים, אבל בעצם, כל תפילה שלנו שנענית, גם היא שינוי הטבע. שכן הקב"ה הטבעי בעולמו הנהגה מסוימת בסדר מיוחד, אך התפילה משנה את אותו סדר. כגון לשלוח רפואה למי שנגזר עליו למות ח"ו; להביא ילדים למי שלא היה ראוי לכך; פרנסה למי שמזלו עניות, עד שאפילו שידוך שנגזר משמים יכולה התפילה לשנות, כמבואר בדברי התוספות (סנהדרין נב"ע א').

התבוננות זו בשינוי הטבע שמתגלה על ידי התפילה, תחזק אצלנו את האמונה בהשגחה הפרטית, אך גם תועיל לנו שיתקבלו תפילותינו. אנו נטען לפני הקב"ה: הרי בני האדם מושפעים מהגלוי לעין, ממה שהם רואים במוחש, ממנו הם יכולים ללמוד גם על הנסתר מהם, לכן כל עוד הם רואים שהעולם מונהג רק ע"י חוקי הטבע וכלליו, האמונה נחלשת אצלם אט-אט, אבל אם הקב"ה יכיל את גזרת הטבע מפני תפלתנו, ויוכיח לעין כל שלא הנהגת הטבע אלא התפילה היא זו שקובעת - תתחזק האמונה שלנו ונכלל להבין ולהסיק מכך שהכל, גם מה שלא נראה ומוחזש הוא ממנו יתברך.

זה שכתוב: "ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדוני ידבר נא עבדך דבר באוני אדוני כי כמוך כפרעה" - "מה פרעה גזר ואינו מקיים, אף אתה גזר ואינו מקיים" (רש"י). היינו שוהיה תפילתנו: "אתה הקב"ה ידוע לנו רק מאשר נגלה לעינים - פרעה מלשון גליו - זאך יתגלה לעין כל שהטבע הגלוי גם הוא נסים על ידי שאתה הקב"ה גזר ואיך מקיים - שאתה מבטל גזרתך מפני תפלתנו ובפרט על ידי תפילות הצדיקים.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א, סב ו)

ההרשמה
לנסיעות יום ההילולא
להרה"ק בעל התיא
והרה"ק מוולדניק זיע"א
בעיצומה!
דוד צדיקים
02-5410100
www.zadikintours.com

נסיעות לאומן
ולכל היעדים בעולם
שירות > מקצועיות > אמינות
נתיבים טורס
טיסות לחו"ל | קברי צדיקים | אירועים מיוחדים
02-633-8444
באיזור המרכז: 050-411-4857

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן
מוקד הישועות 1-800-81-81-81
להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן
לישועה והצלחה, לרווחה ופרנסה, לרפואה, למקשה לילד, לנחת ושמחת חיים

המפיעים											
<p>ירושלים הר"ר נתן פישר חי' תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי' זכות ההפצה ויחסי הרבים יעמדו לו לראות רבנות דקדושה</p>	<p>ביתר עילית הר"ר גדליהו ברגו חי' תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת אירוסי הבת שתי' זכות ההפצה ויחסי הרבים יעמדו לו לראות רבנות דקדושה</p>	<p>ירושלים הר"ר נתן פישר חי' תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי' זכות ההפצה ויחסי הרבים יעמדו לו לראות רבנות דקדושה</p>	<p>ירושלים הר"ר שמחה ראובן פישר חי' תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי' זכות ההפצה ויחסי הרבים יעמדו לו לראות רבנות דקדושה</p>	<p>ירושלים הר"ר נתן פישר חי' תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי' זכות ההפצה ויחסי הרבים יעמדו לו לראות רבנות דקדושה</p>	<p>ירושלים הר"ר נתן פישר חי' תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי' זכות ההפצה ויחסי הרבים יעמדו לו לראות רבנות דקדושה</p>	<p>ירושלים הר"ר נתן פישר חי' תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי' זכות ההפצה ויחסי הרבים יעמדו לו לראות רבנות דקדושה</p>	<p>ירושלים הר"ר נתן פישר חי' תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי' זכות ההפצה ויחסי הרבים יעמדו לו לראות רבנות דקדושה</p>	<p>ירושלים הר"ר נתן פישר חי' תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי' זכות ההפצה ויחסי הרבים יעמדו לו לראות רבנות דקדושה</p>	<p>ירושלים הר"ר נתן פישר חי' תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי' זכות ההפצה ויחסי הרבים יעמדו לו לראות רבנות דקדושה</p>	<p>ירושלים הר"ר נתן פישר חי' תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי' זכות ההפצה ויחסי הרבים יעמדו לו לראות רבנות דקדושה</p>	<p>ירושלים הר"ר נתן פישר חי' תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי' זכות ההפצה ויחסי הרבים יעמדו לו לראות רבנות דקדושה</p>

לטוט לכל מקום בעולם
בסטנדרט שירות אירופאי
רח' מלכי ישראל 16 ירושלים | מוקד אירופנים: 02-800-80-80-80
מגוון קבוצות
חורף לאומן
בזמנים
היחידים לנסים
ביותר